

TRUMPA ATMINTINĖ SKRUZDŽIŲ AUGINTOJUI

1. **Drėkinimas.** Formikarijuje yra gipsas, jis turi būti drėkinamas pastoviai arba pipete, arba drėkinimo mėgintuvėliu. Būtina surasti drėkinimo režimą, kurio rezultatas būtų nuolat drėgnas gipsas. Drėgmės turi būti tiek, kad nesusidarytų kondensatas. Jei jau susidarė kondensatas, padarykite pertrauką, po to grįžkite prie įprasto drėkinimo režimo. Jei išvažiuojate ilgesniam laikui, į areną galite pastatyti papildomo drėkinimo mėgintuvėlį. Drėgmės skruzdės iš jo negaus, bet atsigerti galimybę turės. Būtų gerai, jei formikarijus būtų drėkinamas 1 žmogaus – jis tiksliai žinotų kas ir kada daryta – drėkinant dviese labai lengva persistengti, tada gausis kondensatas. Apytikriai drėkinama 1-2 kartus per dieną, tikslas – kad gipsas būtų drėgnas, bet formikarijaus viduje nesusidarytų kondensatas.
2. **Apšvietimas.** Tikrame skruzdėlyne nėra lempučių, pats skruzdėlynas visada stovi šešėlyje, dėl šios priežasties būtų neblogai formikarijų laikyti bent iš dalies pridengtą. Arena gali likti apšviesta, skruzdės jį laiko „ne skruzdėlynu“, tai yra jų laukas, natūralu, kad jis yra apšviestas. Todėl, jei formikarijų pridengsite popieriaus lapu (jis netyčia nepajudins formikarijaus taip skruzdėms sukeldamas stresą), jis pilnai atliks savo funkciją.
3. **Formikarijaus vieta.** Jis turi būti laikomas kiek įmanoma ramesnėje, nuo netyčių pajudinių ir stuktelių apsaugotoje vietoje. Tai gali būti ir darbo stalas, tiesiog reikėtų viską sutvarkyti taip, kad ten būtų kiek įmanoma mažiau judėjimo.
4. **Maitinimas.** Skruzdės turi gauti angliavandenių, baltymų, vaisių. Angliavandeniai – grūdai, kruopos. Startiniame rinkinyje esantys grūdai – metinė norma vidutinei kolonijai, todėl nebūtina visų mėgintuvėlyje esančių grūdų suberti į areną – užteks 1/3 arbatinio šaukštelio. Baltymai – virta vištiena, riešutai, svirpliai, natūraliai auginti kirminai. Svarbu skruzdžių nemaitinti gamtoje ar namuose pagautais vabalais, jūs nežinote kur tie vabalai buvo ir kokie parazitai ant jų gyvena. Taip pat svarbu skruzdėms duoti vaisių, žiedadulkių. Bendra taisyklė – kiek įmanoma daugiau įvairovės, nemaitinkit jų vien kruopomis ir virta vištiena. Ypač svarbu skruzdžių neperkaitinti, jau geriau per mažai, negu per daug maisto. Jei skruzdės dalį maisto išneša atgal į areną, vadinasi joms užteko, jos sako „Ačiū“, maistą reikia surinkti. Taip pat yra svarbu skruzdės maitinti kuo mažesniais maisto gabalėliais, nes formikarijaus viduje atsidūręs maistas gali surūgti, supūti, taip skleisdamas blogą kvapą, prikibdamas prie sienelių. Geriau į areną įdėti per mažą, nei per didelį maisto gabaliuką. Be to Messor Structor rūšies skruzdėms galima duoti 1/10, Camponotus – ¼ santykiu paruoštą sirupą su cukrumi ar medumi.
5. **Arenos priežiūra.** Jei arenoje lieka nesuvalgyto maisto, jį būtina surinkti. Jei išvalius areną skruzdės išneša naujų šiukšlių, jas irgi būtina surinkti. Tas pat galioja ir negyvoms skruzdėms – arenos nereikia padaryti skruzdžių kapinėmis. Arena turi būti kiek įmanoma švaresnė. Jei arenoje esantis smėlis skleidžia blogą kvapą, jį būtina pakeisti. Smėlio ir dekoracijų paskirtis yra estetinė, o ne funkcinė, nebūtina arenos perkrauti įvairiais dekoro elementais, skruzdės to neįvertins. Įrengdami areną nepilkite viso maišelyje esančio smėlio – pilnai užteks pusės to, kas yra.
6. **Formikarijaus erdvė.** **BIO** serijos formikarijai turi galimybę prasiplėsti. Jau pačioje pradžioje galite visus turimus modulius sujungti į 1 didelį. Tik supraskit, kad skruzdės užpildys dalį mažiausio modulio, **negalima** atverti visų pertvarų, kad jos laisvai visur vaikščiotų. Jei taip atsitiktų, dalį celių skruzdės laikys sąvartynu, dalį – sandėliu, etc., to būti negali, nes kai kolonija plėsis, jos sąvartynu į areną neperkels, nuo pat pradžių sąvartynu yra arena. Visos pertvaros formikarijuje yra uždarytos, stenkitės, kad jos tokios ir liktų, taip pat pertvarų negalima išimti, tik apsukti reikalingas.
7. **Bendra.** Kokybės ženklas – kiaušinėliai. Jei jų yra, drėkinkit areną ir nesukit galvos. Galit sugalvoti mamai vardą, vesti kiaušinėlių ir skruzdžių apskaitą, stebėti kiek turite kareivių. Galite stebėti „besiprausiančias“ (save drėkinančias) ar viena kitą nešiojančias skruzdes. Galite eksperimentuoti ieškodami naujų skruzdėms, tik, aišku, neperlenkit lazdos, jos irgi turi savo „ribą“. *Messor Structor*, *Camponotus* rūšies skruzdės yra pakankamai lengvai auginamos, valgo kone viską, gana lengvai pakelia pradedančiojo skruzdžių augintojo klaidas. Visi veiksmai su formikarijumi turi būti atliekami stengiantis kiek įmanoma mažiau užgaunant formikarijų – tai skruzdėms sukelia nereikalingą stresą, kurio geriau išvengti.
8. **Mirtis.** Taip, kartais skruzdės miršta. Paprastos skruzdės miršta todėl, kad jos jau paseno. Taip pat skruzdės gali mirti nuo ilgalaikio streso – pernešimų, formikarijaus sukrėtimų, etc., šio dalyko reikia kiek įmanoma labiau vengti. Taip pat 1 atveju iš 100 būna, kad motinėle miršta be priežasties, nors buvo auginta, maitinta, streso nepatyrė. Tiesiog taip atsitinka ir jūs dėl to nekalti. Tokiu atveju kolonija yra pasmerkta. Jei norite toliau auginti skruzdes, reikia išvalyti formikarijų jį išrenkant ir išvalant drėgna šluoste be jokių chemikalų.
9. **Tėvams.** Mieli tėveliai, jei jūsų vaikas nori auginti skruzdes, paaiškinkit jam svarbius momentus, kad jis žinotų ir suprastų kas, kaip ir kodėl yra daroma.

Visada laukiame klausimų tekstine/foto forma info@skruzdis.lt, FB [skruzdislt](https://www.facebook.com/skruzdislt) žinute.